

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

МЕДІАПЕРЕКЛАД

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійна програма	Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк – 2020

Силабус нормативної навчальної дисципліни «**Медіапереклад**» підготовки бакалавра, галузі знань «03 Гуманітарні науки», спеціальності «035 Філологія», освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробники: **Пасик Л. А.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри німецької філології

протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри: Застровська С. О.

Силабус навчальної дисципліни перезатверджено на засіданні кафедри німецької філології

протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/ кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання: 3
		Семестр: 6
ІНДЗ: немає		Лекції: 16 год.
		Практичні (семінарські): 36 год.
		Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота: 60 год.
	Консультації: 8 год.	
	Форма контролю: екзамен (6 сем.)	
Мова навчання		Німецька

II. Інформація про викладача:

Прізвище, ім'я та по батькові:

Пасик Людмила Адамівна

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Посада – доцент кафедри німецької філології

Контактна інформація – +38 050 5938310; Pasyk.Lyudmyla@vnu.edu.ua

Дні занять – <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Курс медіаперекладу зорієнтований на ознайомлення студентів з основними поняттями: медіатекст, його типи та жанри, специфіка перекладу медійних текстів, співвідношення усного та писемного у медійних текстах. Медіапереклад – відносно нова галузь, яка почала стрімко розвиватися і є надзвичайно важливою для фахівця з перекладу у сучасному глобалізованому світі, адже комунікація в епоху глобалізації стає усе більш складною, багатомовною й мультимедійною і відіграє важливу роль у сучасному суспільстві. Засоби масової інформації, будучи одним із продуктивних джерел комунікації, впливають на формування громадської думки. У зв'язку із цим, багато що залежить від інформативності, оперативності й адекватності передачі інформації з однієї мови на іншу. Інформація поширюється різними мовами на багатьох каналах практично одночасно і оволодіння навичками медіаперекладу сприятиме стати конкурентоспроможним фахівцем на ринку праці.

2. Пререквізити.

Для оптимального опанування предметом «Медіапереклад» студентам необхідно добре володіти німецькою мовою, державною мовою, засвоїти дисципліни «Основи перекладознавства», «Практикум з перекладу», «Лінгвокраїнознавство країн основної іноземної мови», «Інформаційні технології в галузі знань».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу полягає у формуванні у студентів-бакалаврів розуміння поняття «медіатекст», в ознайомленні їх з характерними рисами медійного тексту, у формуванні у студентів умінь і навичок перекладу медіатекстів різних жанрів і типів. Засвоєння курсу сприяє також підготовці студентів до написання курсових і магістерських робіт та до проходження навчальної і виробничої перекладацької практики.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Медіапереклад» є

- формування у здобувачів освіти розуміння понять «медіалінгвістика» і «медіатекст»;
- ознайомлення здобувачів освіти з особливостями медійних текстів у діахронній перспективі;
- ознайомлення здобувачів освіти зі специфікою сучасних медійних текстів та проблемами перекладу, які нею зумовлені;
- окреслення найтиповіших проблем та труднощів перекладу медіатекстів;
- формування у студентів знань, умінь та навичок, необхідних для здійснення якісного перекладу медійних текстів.

4. Результати навчання (компетентності).

Практична мета навчального курсу «Медіапереклад» полягає у формуванні у студентів таких

загальних і фахових компетентностей:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК11. Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.

ФК13. Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто знаннями про побут, традиції та звичаї, економічні й географічні особливості, а також основні історичні факти німецькомовних країн.

ФК14. Здатність здійснювати письмовий та усний переклад різножанрових текстів із дотриманням лексичної, граматичної, синтаксичної і стилістичної еквівалентності та функціональної адекватності.

ФК15. Здатність володіти різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

та програмних результатів навчання:

ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН20. Усвідомлювати загальнолюдські й національні морально-духовні цінності для формування особистої відповідальної громадянської позиції і здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

ПРН21. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу різножанрових текстів.

ПРН22. Послугуватися різними видами стратегій і методів для здійснення ефективної перекладацької діяльності та прийомами забезпечення якості перекладу (вчитування, редагування, зворотний переклад).

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (Сем.)	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика медіаперекладу					
Тема 1. Медіалінгвістика та медіапереклад.	9	1	2	6	
Тема 2. Медійний текст в контексті сучасної лінгвістики, теорії комунікації та в історичному контексті.	12	1	4	6	1
Тема 3. Основні типи медійних текстів.	13	2	4	6	1
Тема 4. Текст новин у пресі, на телебаченні та в онлайн-ЗМІ. Зв'язок тексту та зображення.	13	2	4	6	1
Разом за модулем 1	47	6	14	24	3
Змістовий модуль 2. Специфіка перекладу медіатекстів					
Тема 5. Дискурс соціальних мереж та способи його перекладу.	13	2	4	6	1
Тема 6. Новини, репортаж, коментар: специфіка перекладу.	13	2	4	6	1
Тема 7. Труднощі перекладу текстів новин.	13	2	4	6	1
Тема 8. Риторично-стилістичні аспекти новинних текстів в контексті перекладу.	11	1	4	6	
Тема 9. Лексичні особливості та специфіка перекладу	12	1	4	6	1

німецькомовних текстів новин українською мовою.					
Тема 10. Перекладацькі трансформації для відтворення німецькомовних текстів новин українською мовою.	11	2	2	6	1
Разом за модулем 2	73	10	22	36	5
Всього годин:	120	16	36	60	8

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Під час вивчення навчальної дисципліни «Медіапереклад» студент зобов'язаний опрацювати певний матеріал самостійно:

- 1) опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу та підготовка до виступу на семінарах за тематикою;
- 2) перекласти газетний текст новин обсягом 400-500 слів;
- 3) перекласти пост із німецьких соціальних мереж українською мовою обсягом 400-500 слів;
- 4) написати та опублікувати реферат на одну із тем курсу;
- 5) перекласти новинний блок із каналу Deutsche Welle.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів регулюється [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання](#).

Політика викладача щодо студентів: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, яке впливає на нарахування балів за поточне оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням у деканаті.

Політика щодо академічної доброчесності регулюється [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) і передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: За практичні заняття студент може отримати максимальний бал 40. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності

поважних причин (наприклад, лікарняний чи закордонне стажування).

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен (максимальний бал 60). Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку.

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань студента, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістового модуля. Максимальна оцінка студента за поточне оцінювання складає 40 балів.

Екзаменаційний контроль, який здійснюється викладачем, має на меті перевірку рівня знань студента. Підсумковий контроль успішності здобувача освіти (іспит) складається з двох частин: 1) письмова: тестове опитування знань з предмету (30 тестів, кожен з яких оцінюється на 1 бал); 2) усна: відповідь на одну з тем, запропонованих у питаннях, які виносяться на екзамен (30 балів).

Студенти складають іспит згідно з розкладом, затвердженим навчальним відділом університету. На іспит виносяться теми, що опрацьовувалися протягом вивчення курсу.

Якщо здобувач освіти не склав іспит з першого разу, то має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз – комісії).

Питання, що виносяться на іспит:

1. Поняття медіалінгвістики.
2. Поняття медіатексту.
3. Поняття медіаперекладу.
4. Мова і комунікативні стратегії в ЗМІ.
5. Основні типи медійних текстів.
6. Співвідношення усного та писемного в медійних текстах. Реальність та фікція.
7. Текст новин у пресі, на телебаченні та в онлайн-ЗМІ. Зв'язок тексту та зображення.
8. Дискурс соціальних мереж та способи його перекладу.
9. Газетні заголовки і рубрики в контексті перекладу.
10. Новини, репортаж, коментар: специфіка перекладу.

11. Труднощі перекладу текстів новин.
12. Риторично-стилістичні аспекти новинних текстів в контексті перекладу.
13. Лексичні особливості та специфіка перекладу німецькомовних текстів новин українською мовою.
14. Перекладацькі трансформації для відтворення німецькомовних текстів новин українською мовою.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється за п'ятибальною системою та включає оцінювання роботи студентів під час семінарських занять за усні та письмові відповіді, написання контрольних робіт, виконання різних видів самостійної роботи. Всього за поточне оцінювання студенти можуть отримати 40 балів, максимальна кількість балів обчислюється як середнє арифметичне всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 5 балів) та за самостійну роботу, при цьому середній бал множимо на коефіцієнт 8. Модульна контрольна робота для підсумкового оцінювання містить 30 завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал, що становить у сумі 30 балів.

Поточний контроль (мах. = 40 балів)			Підсумковий контроль (мах. = 60 балів)		Заг. к-ть бал.
Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3		
ЗМ 1	ЗМ 2	СР	МКР	Усне опитування	100
5	5	5	30	30	
5*8=40					

- ✓ Оцінка «відмінно» відповідає 5 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з медіаперекладу.
- ✓ Оцінка «добре» відповідає 4 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з медіаперекладу.
- ✓ Оцінка «задовільно» відповідає 3 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з медіаперекладу.
- ✓ Оцінка «незадовільно» відповідає 0-2 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання тестів, виконання самостійної роботи і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з медіаперекладу.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

1. Енциклопедія перекладознавства : у 4 т. Т. 1 : пер. з англ. / за ред.: Івз Гамбіера та Люка ван Дорслара ; за заг. ред.: О. А. Кальниченка та Л. М. Черноватого. Вінниця : Нова Книга, 2020.
2. Застровський О. А., Застровська С. О., Зубач О. А., Пасик Л. А. Практикум з перекладу. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 137 с.
3. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад: на матеріалі англomовних перекладів української прози. Львів: Видавництво при Львівському державному університеті, 1989. 215 с.
4. Злобин А. Н., Пузаков А. В. Перевод текстов СМИ с английского и немецкого языков на русский: Электронное учебно-методическое пособие. Мордов. гос. ун-т. – Саранск, 2015. – 154 КБ.
5. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова) / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
6. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ, 2002. 320 с.
7. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2003. 280 с.
8. Никитина Т. Г. Перевод в СМИ = Translation in Mass Media: электронное учебно-методическое пособие. Тольятти: Изд-во ТГУ, 2016. 1 оптический диск.